

Prekentekest: Joh 1,29-34

Dagen etter ser Johannes Jesus komme gående mot seg, og han sier: "Se, Guds lam, som bærer bort verdens synd! Om ham var det jeg sa: Etter meg kommer det en mann som er kommet før meg, for han var til før meg. Jeg kjente ham ikke. Men jeg er kommet og døper med vann for at han skal bli åpenbart for Israel."

Og Johannes vitnet og sa: "Jeg så Ånden dale ned fra himmelen som en due, og den ble værende over ham. Jeg kjente ham ikke. Men han som sendte meg for å døpe med vann, sa til meg: Ham du ser Ånden dale ned over og bli hos, han er det som døper med Den hellige ånd. Jeg har sett det, og jeg har vitnet: Han er Guds Sønn."

Bilder i vår tid

I dag møter vi døperen Johannes. Han døpte folk som kom for å vende om for å begynne på nytt i forhold til Gud. Da han fikk se Jesus, sa han: "Se, Guds lam som bærer bort verdens synd!" De som hørte ordene den gang, forstod hva han sa. De så for seg bilder fra vårt Gamletestamente. Men for mange i dag er nok døperens vitnesbyrd ganske uforståelig fordi kunnskapen om bibelhistorien er liten. Ikke alle ser for seg bilder fra bibelhistorien når en hører begrepet Guds lam. Men generelt tror jeg unge i dag er mer fortrolig med billed- og symbolspråk enn på lenge.

Ikke minst skyldes nok det en renessanse for de fantastiske fortellingene, nå gjennom mektige filmopplevelser der også eksistensielle spørsmål kan være tema. Den siste av disse fantastiske fortellingene som har samlet et stort kinopublikum er filmen om Narnia. Forfatteren av romanserien "Legenden om Narnia", C.S. Lewis, var en kjent apologet. Gjennom fantasifulle fortellinger drev han trosforsvar, eller apologetikk, som det heter på fagspråket. Mye av hans univers er hentet fra Bibelen.

I denne fortellingen om Narnia er det barn som har de viktige rollene. Det er barna som tas med inn i en verden som er skjult for voksne, med tydelig henvisning til det Jesus sier: "Uten at dere vender om og blir som barn, kommer dere ikke inn i himmelriket." Matt 18,3. Vi møter også en frelser som er en slags konge. Han fremstilles som løve og har fått navnet Aslan.

I denne filmen som nå nettopp har gått på kino her hos oss, vises det tydelig at løven Aslan gir sitt liv frivillig som et offer for å redde en gutt som har synd og svik på samvittigheten. Løven dør en stedfortredende død og redder slik guttens liv. To unge jenter er vitne til hans død og oppstandelse – for løven blir igjen levende. I en annen bok i Narnia serien, "Reisen til det ytterste hav," fremstilles løven Aslan også som et lam. Mange vet at både lam og løve er bibelske bilder på Jesus. Jesus kalles i Johannes åpenbaring for løven av Juda stamme. I Åpenbaringen 5 beskrives denne løven av Juda som et lam som ser ut som det er slaktet.

Gjennom gripende inntrykk fra kinolerretet har folk i dag fått et forhold til både stedfortredende død og soning for synd. Slike filmer og fortellinger er gode pedagogiske hjelpemidler når vi skal fortelle om Jesus. Det er likevel et stort sprang fra en kinofilm som oppfattes som eventyr til Bibelens fortellinger som er grunnleggende sanne. Det er en stor forskjell mellom på den ene siden å hygge seg med å se film på kino, for så å gå

hjem til sitt virkelige liv, og på den andre siden å høre en bibelfortelling som direkte angår ens eget virkelige liv, der bibelfortellingen og ens egen livshistorie flettes sammen. Det er det som skjer når vi hører Guds frelseshistorie. Guds lam som døperen Johannes så ved elva Jordan, utfordrer oss til å tro i dag.

Bilder i Bibelen

Døperen Johannes og de andre som stod på bredden ved elva Jordan, kjente ikke våre bilder fra kinoen, men de kjente de bildene Gud har gitt oss gjennom Guds møte med mennesker i gammel tid. Det er bilder som peker fram mot Jesus og det han gjorde for å frelse oss. Vi skal ta oss tid til en kort repetisjon.

1. Det første bildet er av en far og hans sønn. De er på vei til offerplassen. Det er Abraham og Isak. Faren er dypt ulykkelig. Han var første generasjon som kjente Gud, og han hadde ingen bibel å lese i for å få vite mer om hvem Gud er. Han visste i utgangspunktet ikke annet enn at han ville følge Gud siden Gud hadde tatt kontakt med ham og gitt ham tro. Vi kan forstå at Abraham var dypt ulykkelig fordi han hadde fått i oppdrag fra Gud, av alle, å ofre sin egen kjære sønn.

Den som husker bibelfortellingen vet at sønnen Isak spurte sin far da de gikk sammen til offerplassen: "Du far! Se, her er ilden og veden, men hvor er lammet som vi skal ofre?" Abraham svarte: "Gud vil nok selv se seg ut et offerlam, gutten min." Gud ville sette Abraham på prøve, og vi husker at Gud forhindret Abraham i å ofre sin sønn. Men tankene går til en Far som snaut et par årtusen fram i tid faktisk lot sin egen Sønn dø som et offer på Golgata. Av den gripende historien om Abraham med sønnen Isak på vei til offerplassen, kan vi forstå hva det kostet Gud at Jesus døde på korset.

2. Det andre bildet er fra den store forsoningsdagen i Israel. En dag i året skulle det gjøres soning for hele folkets synd. Da ble det hentet fram en bukk. Aron, bror til Moses og Mirjam, la hendene på bukkens hode og bekjente over den alle israelittenes synder, Så skulle bukken bære all folkets synd ut i ødemarken og bli borte med den. Jesus ble vår syndebukk – han som bar verdens synd.
3. Det tredje bildet finner vi i Jesaja 53; en syndebukk som med nærmere ettersyn er et menneske, et menneske som bærer andres synder, en skikkelse som lider og dør en stedfortredende død. Det står skrevet: "Men skylden som vi alle hadde lot Herren ramme ham. Han ble mishandlet, men bar det ydmykt; han åpnet ikke sin munn, lik lammet som føres bort for å slaktes."
4. Det siste bildet er påskelammet. Herren ville befri israelsfolket fra 430 års fangenskap i Egypt. Herren måtte tvinge farao til å la folket reise, først ved å sende en rekke plager over landet. Da dette ikke hjalp, og farao fortsatt nektet dem å reise, var det ingen annen utvei; Herren så det nødvendig å sette inn et siste tiltak for å tvinge farao; alle førstefødte i landet kom til å dø, fra faraos eldste sønn til slavens eldste barn. Men Herren skulle spare de hjemmene der påskelammet var slaktet og blodet

fra lammet var smurt på dørstolpene, Herren sa: "Når jeg ser blodet, vil jeg gå forbi." Blodet fra lammet reddet israelittene fra døden! Deres liv ble spart, og de kunne reise ut fra Egypt og bli befridd fra fangenskap på grunn av blodet.

Bildenes oppfyllelse

Det lå fire mektige bilder og århundrers lengsel i ordene fra døperen da han stod ved Jordanelva og sa: "Se, Guds lam..." .. og han så Jesus komme for å bli døpt. En gammel lengsel gikk i oppfyllelse. Og Abrahams ord til Isak lå liksom i lufta – Gud vil nok selv se seg ut et offerlam. Og vi vet at blodet fra dette offerlammet var det som skulle til for å frelse oss fra de evige følgene av våre synder.

Det går en vei fra Jesu dåp i elva Jordan til korset på Golgatahøyden. I dåpen bar Jesus virkelig verdens synd. På korset sonde Jesus hele menneskehetens synd. Det er her frelseshistorien, eller fortellingen om Jesus er koblet sammen med ditt og mitt liv. Gjennom at vi er døpt og tror på Jesus gjelder frelsen oss. Vi vet at dette er livsviktig fordi fortapelsen er en realitet for alle som er utenfor samfunnet med Jesus.

Selv om tider og trender skifter, vet vi at Den lille bibel, Joh 3,16, er ikke avskaffet. I dag som den gang gjelder like fullt at Gud gav sin sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham ikke skal gå forta, men ha evig liv. Det må til en dåp og en personlig tilslutning i tro.

Guds lam bar verdens synd den gang. Jesus har lang erfaring i å bære og han innbyr alle som har tungt å bære til avlastning. Ånden som kom synlig over Jesus på hans dåpsdag, tok i vår dåp bolig i oss som tror for å lede oss til Jesus hver dag. Vi har en åpen vei til Guds himmel.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én Sann Gud fra evighet og til evighet.